

İNTERNET GAZETECİLİĞİNDE GÖÇ HABERLERİNİN SUNUMU: HÜRRIYET, SÖZCÜ, MİLLİYET VE MYNET ÜZERİNE BİR İNCELEME

Hicabi ARSLAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
harslan@adu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-9424-7722>

Hatice Eda ASLAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
2434801101@stu.adu.edu.tr
<https://orcid.org/0009-0009-6323-4414>

<i>Atıf</i>	Arslan, H. & Aslan, H. E. (2026). İnternet Gazeteciliğinde Göç Haberlerinin Sunumu: Hürriyet, Sözcü, Milliyet ve Mynet Üzerine Bir İnceleme, <i>Yeni Medya Elektronik Dergisi</i> , 10 (1), 130-155.
-------------	--

ÖZ

İnternetin yaygınlaşmasına dek geçen süreçte, kamuoyunun bilgiye erişiminde belirleyici olan başlıca araçlar, geleneksel medya organları ve bu çerçevede şekillenen gazetecilik pratikleri olmuştur. Ancak 21. yüzyılın başından itibaren dijitalleşmenin ivme kazanmasıyla birlikte, iletişim teknolojilerinde meydana gelen köklü dönüşümler gazetecilik mesleğinin yapısını derinlemesine etkilemiş ve dönüştürmüştür. Dijital habercilik anlayışı; veri aktarımında hız, eş zamanlı etkileşim kapasitesi, kullanıcı odaklı içerik üretimi ve çoklu medya formatlarının yaygınlaşması gibi unsurlarla, haber üretim süreçlerinde yeni normların oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bu bağlamda dijital habercilik, yalnızca teknik bir yenilik olarak değil; aynı zamanda içeriklerin tematik çeşitliliğini artıran ve kamusal söylem alanını yeniden yapılandıran bir medya formu olarak değerlendirilmektedir. Dijital haberciliğin sunduğu bu yeni imkânlar, göç olgusu gibi toplumsal, siyasal ve insani krizlerle doğrudan ilişkili temaların haberleştirilmesinde önemli değişimlere yol açmıştır. Türkiye'nin hem göçmenler için bir geçiş ülkesi hem de hedef ülke konumundaki stratejik jeopolitik yapısı, göçün medyatik temsiline özel bir önem kazandırmaktadır. Bu çalışma, Similarweb.com verilerine göre Türkiye'de en çok ziyaret edilen dijital haber platformları olan Hürriyet, Sözcü, Milliyet ve Mynet üzerinden, Mayıs

2024 ile Ocak 2025 tarihleri arasında yayımlanan toplam 100 göç haberini içerik analizi yöntemiyle incelemektedir. Analiz bulguları, haberlerin büyük bölümünün Anadolu Ajansı kaynaklı olduğunu, göçmenlerin ağırlıklı biçimde “düzensiz göçmen” ifadesiyle tanımlandığını ve haberlerde sıklıkla güvenlik, mağduriyet, ekonomik yük ve kamu düzeni gibi temaların ön plana çıktığını göstermektedir. Elde edilen veriler, dijital habercilikte göç konusunun çerçevenme biçimine dair önemli bir medya okuması sunmaktadır. İnternetin yaygınlaşmasına dek geçen süreçte, kamuoyunun bilgiye erişiminde belirleyici olan başlıca araçlar, geleneksel medya organları ve bu çerçevede şekillenen gazetecilik pratikleri olmuştur. Ancak 21. yüzyılın başından itibaren dijitalleşmenin ivme kazanmasıyla birlikte, iletişim teknolojilerinde meydana gelen köklü dönüşümler, gazetecilik mesleğinin yapısını derinlemesine etkilemiş ve dönüştürmüştür. İnternetin sunduğu olanaklarla şekillenen dijital habercilik anlayışı; veri aktarımında hız, eş zamanlı etkileşim kapasitesi, kullanıcı odaklı içerik üretimi ve çoklu medya formatlarının yaygınlaşması gibi unsurlarla birlikte, haber üretim süreçlerinde yeni normların oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bu bağlamda, internet gazeteciliği yalnızca teknik bir yenilik olarak değil; aynı zamanda içeriklerin tematik çeşitliliğini artıran ve kamusal söylem alanını yeniden yapılandıran bir medya formu olarak değerlendirilmektedir. Dijital haberciliğin sunduğu bu yeni imkânlar, göç olgusu gibi toplumsal, siyasal ve insani krizlerle doğrudan ilişkili temaların haberleştirilmesinde önemli değişimlere yol açmıştır. Türkiye’nin hem geçiş ülkesi hem de hedef ülke konumundaki stratejik jeopolitik konumu, göçün medyatik temsiline özel bir önem kazandırmaktadır. Bu çalışma, Similarweb.com verilerine göre Türkiye’de en çok ziyaret edilen dijital haber platformları olan Hürriyet, Sözcü, Milliyet ve Mynet üzerinden, Mayıs 2024 ile Ocak 2025 tarihleri arasında yayımlanan toplam 100 göç haberini içerik analizi yöntemiyle incelemektedir. Analiz bulguları, haberlerin büyük bölümünün Anadolu Ajansı kaynaklı olduğunu, göçmenlerin ağırlıklı biçimde “düzensiz göçmen” ifadesiyle tanımlandığını ve haberlerde sıklıkla güvenlik, mağduriyet, ekonomik yük ve kamu düzeni gibi temaların ön plana çıktığını göstermektedir. Elde edilen veriler, internet haberciliğinde göç konusunun çerçevenme biçimine dair önemli bir medya okuması sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Medya, Göç, Göç Haberleri Dijital Habercilik.*

PRESENTATION OF MIGRATION NEWS IN INTERNET JOURNALISM: A STUDY ON HURRIYET, SOZCU, MILLIYET AND MYNET

ABSTRACT

Until the widespread adoption of the Internet, traditional media organizations and journalism practices shaped within this framework were the primary means through which the public accessed information. However, since the early 21st century, the acceleration of digitalization and the resulting transformations in communication technologies have profoundly affected and reshaped the structure of journalism. Digital journalism, characterized by speed in data transmission, real-time interaction, user-oriented content production, and the prevalence of multimedia formats, has laid the groundwork for the emergence of new norms in news production processes. In this context, digital journalism is not only a technical innovation but also a media form that enhances thematic diversity and restructures the sphere of public discourse. The opportunities offered by digital journalism have led to significant changes in the reporting of socially, politically, and humanitarily sensitive issues such as migration. Turkey's strategic geopolitical position as both a transit and destination country for migrants gives particular importance to the media representation of migration. This study analyzes a total of 100 migration-related news articles published between May 2024 and January 2025 on Turkey's most-visited digital news platforms—Hürriyet, Sözcü, Milliyet, and Mynet, according to Similarweb.com data—through the method of content analysis. The findings indicate that most of the news items were sourced from Anadolu Agency, migrants were predominantly referred to as “irregular migrants,” and the dominant themes centered on security, victimization, economic burden, and public order. The results provide a significant media reading on how migration is framed within the context of digital journalism in Turkey. Until the widespread adoption of the internet, access to information by the masses was predominantly mediated through traditional media outlets and conventional journalism practices. However, with the rapid acceleration of digitalization in the 21st century, significant transformations in communication technologies have profoundly reshaped the structure and dynamics of journalism. Digital journalism, shaped by the affordances of the internet—such as accelerated data transmission, real-time interactivity, user-generated content, and the prevalence of multimedia formats—has redefined the norms and processes of news production. In this context, online journalism has emerged not merely as a technical innovation, but as a transformative medium

that expands thematic diversity and reconstructs the public discourse space. Among the topics that have gained increased visibility through this transformation is migration, which is closely intertwined with social, political, and humanitarian dimensions. Due to its strategic geopolitical position, Turkey serves both as a transit and a destination country, making migration a persistently prominent issue in national news coverage. This study analyzes a total of 100 migration-related news articles published between May 2024 and January 2025 on Turkey’s most-visited online news platforms—Hürriyet, Sözcü, Milliyet, and Mynet—as determined by Similarweb.com data. Employing content analysis as the primary methodological approach, the findings reveal that the majority of the news stories cite Anadolu Agency as their main source. Furthermore, migrants are predominantly labeled as “irregular migrants,” and the thematic framing of the news frequently emphasizes security concerns, public order, victimhood, and economic burden. These findings offer significant insights into how migration is framed within the ecosystem of digital journalism in Turkey, contributing to broader discussions on media representation and agenda-setting in the digital age.

Keywords: *Media, Migration, Migration News, Digital Journalism.*

GİRİŞ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan baş döndürücü ilerlemeler, çağdaş toplumların yanı sıra gelişmekte olan toplumların da yapısal ve işlevsel dinamiklerini derinden dönüştürmüştür. Bu dönüşüm, yalnızca bireysel yaşam pratiklerini değil; toplumsal örgütlenme biçimlerini, kültürel etkileşim süreçlerini ve özellikle medya alanındaki üretim-tüketim ilişkilerini de doğrudan etkilemiştir. Özellikle 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren ivme kazanan dijitalleşme süreci, medya alanında paradigmatik bir kırılmaya yol açmış; geleneksel iletişim biçimlerinden dijital ve etkileşim temelli iletişim modellerine geçişi hızlandırmıştır. Bu modeller, tek yönlü bilgi akışının yerini karşılıklı etkileşime, kullanıcı katılımına ve anlık geri bildirimle dayalı yeni bir iletişim yapısına bırakmıştır. Gazete, televizyon ve radyo gibi geleneksel medya araçları, teknolojik yeniliklerin ve dijital dönüşümün etkisiyle hem içerik üretiminde hem de içerik tüketiminde köklü değişimlere uğramıştır. Bu bağlamda, medya izleyicisinin pasif bir konumdan aktif ve katılımcı bir kullanıcıya evrilmesi, medya tüketim alışkanlıklarının da yeniden biçimlenmesini beraberinde getirmiştir (Özcan, 2019, s. 97). Bu teknolojik dönüşüm sürecinde, 1970’li yıllardan itibaren hızla gelişen dijital teknolojiler, yeni medya kavramının şekillenmesine ve iletişim ortamlarının yeniden tanımlanmasına olanak sağlamıştır (Can, 2019, s. 22). Geleneksel medyada tek yönlü ilerleyen iletişim

süreci, dijitalleşmenin etkisiyle çift yönlü hale gelmiş; kullanıcılar yalnızca bilgi alıcısı değil, aynı zamanda içerik üreticisi konumuna yerleşmiştir. Nitekim Manovich (2001, s. 19), bilgisayar teknolojilerinin tüm medya türlerini dönüştürme potansiyeline sahip olduğunu, metinlerden görüntülere, seslerden mekânsal kurgulara kadar her iletişim biçimini yeniden şekillendirdiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, medya üretim süreçlerinde yaşanan dönüşüm, klasik habercilik anlayışını da yeniden yapılandırmıştır. Özellikle internet ortamının sunduğu hızlı erişim, eş zamanlı güncelleme ve çoklu platformlarda içerik sunma gibi olanaklar sayesinde, habercilik faaliyetleri yeni bir boyut kazanmış ve internet gazeteciliği kavramsallaştırması literatürde önemli bir yer edinmiştir (Dingin, 2023, s. 34).

İnternet gazeteciliği, temelde internet aracılığıyla yayımlanan ve düzenli olarak güncellenen dijital haber içeriklerini kapsayan bir yayın biçimi olarak tanımlanabilir. Bu yeni habercilik biçimi, bireylerin dünyanın herhangi bir yerinde gerçekleşen olaylara hızlı ve anlık biçimde erişebilmesini mümkün kılarken, aynı zamanda haber içerikleri hakkında yorum yapma, tartışmalara katılma ve hatta içerik üretme gibi yeni katılım biçimlerini de beraberinde getirmiştir. Böylece haberin yalnızca bir bilgi nesnesi olmaktan çıkarak, dijital toplulukların etkileşim alanı haline geldiği yeni bir medya düzeni ortaya çıkmıştır.

Bu dijital dönüşüm süreci, aynı zamanda haber içeriklerinde tematik çeşitliliğin artmasına zemin hazırlamıştır. Güncel olaylar, siyasal gelişmeler, çevresel sorunlar ve toplumsal krizler kadar, ulusal ve uluslararası göç hareketleri de dijital haberciliğin odaklandığı başlıca temalar arasında yer almaya başlamıştır. Bu bağlamda, özellikle Türkiye gibi jeopolitik açıdan önemli bir konumda bulunan ülkelerde, göç olgusunun medya temsili dikkat çekici bir araştırma alanı haline gelmiştir. Yapılan çalışmalar mevcuttur; örneğin, Erdi Demir (2022) göçü Türkiye özelinde sosyal, siyasi, ekonomik, demografik ve kültürel boyutlarıyla çok boyutlu bir toplumsal hareketlilik süreci olarak tanımlamakta ve etkilerini ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, Türken Çağlar (2018) göçle ilgili kavram kargaşasına dikkat çekerek, sığınmacı, ilticacı, mülteci ve göçmen gibi kavramların farklı biçimde kullanılabildiğini ve ortak bir terminolojiye ihtiyaç olduğunu vurgulamaktadır. Türkiye hem geçiş hem de hedef ülke konumuyla göç hareketlerinin merkezinde yer almakta; bu durum da göçle ilgili gelişmelerin medya gündeminde sürekli bir görünürlük kazanmasına yol açmaktadır. Dijital medya içerikleri incelendiğinde, göçmenlerin sınırlarda yakalanması, kurtarılma operasyonları, insan kaçakçılığına dair gelişmeler ya da düzensiz göç akınları gibi temaların ön plana çıktığı gözlemlenmektedir.

Bu çalışma, söz konusu bağlamda, internet haberciliği özelinde göç haberlerinin ne tür temalarla ve hangi söylem yapılarına dayalı olarak sunulduğunu analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın temel araştırma problemi, internet gazeteciliğinin yükselişiyle birlikte göç haberlerinin biçimsel ve içeriksel açıdan nasıl bir evrim geçirdiğini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, Türkiye’de Similarweb verilerine göre en çok ziyaret edilen dört dijital haber platformu olan Hürriyet, Sözcü, Milliyet ve Mynet üzerinden, Mayıs 2024 ile Ocak 2025 tarihleri arasında yayımlanan toplam 100 göç haberi kategorisel içerik analizi yöntemi ile sistematik olarak incelenmiştir. Kategorisel içerik analizi, haberlerin önceden belirlenen tematik kategorilere (ör. güvenlik, mağduriyet, ekonomi vb.) göre kodlanmasına ve sayısal verilerin elde edilmesine olanak sağladığı için tercih edilmiştir. Analiz sonucunda, haberlerin hangi tematik çerçeveler etrafında şekillendiği, hangi haber kaynaklarının daha sık kullanıldığı ve göçmen temsillerinin nasıl kurgulandığı değerlendirilmiştir. Böylelikle çalışma, internet haberciliğinde göçün temsil biçimlerine dair hem kuramsal hem de ampirik düzlemde özgün katkılar sunmayı hedeflemektedir.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın temel amacı, dijital medya çağında habercilik pratiklerinin değişen doğası çerçevesinde, Türkiye’de internet gazeteciliğinde göç olgusunun nasıl temsil edildiğini analiz etmektir. Çalışmada özellikle göç temalı haberlerde kullanılan söylemler, haberlerin tematik çerçeveleri, kaynak kullanımı ve haber metinlerinde göçmenlerin hangi kavramlarla tanımlandığı gibi unsurlar detaylı biçimde incelenmektedir. Bu temalar, literatürde göçle ilgili sıklıkla ele alınan konular (güvenlik, mağduriyet, ekonomik yük, kamu düzeni vb.) ve ön inceleme kapsamında haberler üzerinden ortaya çıkan tekrar eden başlıklar dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu bağlamda, medya içeriklerinde göçün nasıl yapılandırıldığı, hangi toplumsal, siyasal veya güvenlik temalarıyla ilişkilendirildiği gibi sorulara yanıt aranmaktadır. Araştırma, Türkiye’de dijital ortamda en fazla kullanıcıya ulaşan dört büyük haber portalında Hürriyet, Sözcü, Milliyet ve Mynet yayımlanan toplam 100 haberin içerik analizi yöntemiyle sistematik olarak değerlendirilmesine dayanmaktadır. Bu doğrultuda amaç, internet gazeteciliği bağlamında göç temalı haberlerin içeriksel yapısını çözümleyerek, medya söyleminin göçü nasıl inşa ettiğine dair bütüncül bir çerçeve sunmaktır.

ARAŞTIRMA PROBLEMİ

Göç, Türkiye'nin tarihsel, siyasal, ekonomik ve kültürel dinamikleriyle doğrudan ilişkili olan, çok boyutlu bir olgudur. Özellikle son yıllarda artan uluslararası göç hareketleriyle birlikte, göçmenler Türkiye kamuoyunda sıklıkla tartışılan toplumsal bir aktör hâline gelmiştir. Bu bağlamda, medya kuruluşlarının göç olgusunu nasıl sunduğu, toplumsal algının şekillenmesinde merkezi bir rol oynamaktadır. Geleneksel medya biçimlerinden farklı olarak, internet gazeteciliği hızlı, anlık ve çok kaynaklı haber üretimiyle göç haberlerinde çeşitli söylem farklılıklarına neden olabilmektedir. Bu çalışmanın temel problemi, Türkiye'de dijital haber mecralarında göçün hangi bağlamlar üzerinden haberleştirildiği, göçmenlerin hangi kavramsallaştırmalarla temsil edildiği ve haber metinlerinde başvurulan kaynak türlerinin nasıl çeşitlendiği sorularına odaklanmaktadır.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Göç, günümüzde yalnızca demografik bir hareketlilik biçimi olmaktan öte, sosyo-politik gerilimlerin, güvenlik söylemlerinin ve toplumsal kutuplaşmaların merkezinde yer alan küresel bir mesele hâline gelmiştir. Türkiye özelinde bakıldığında, göçmenlere yönelik politikalar, kamuoyu tepkileri ve medya temsilleri arasındaki ilişkiler giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Medya, özellikle dijital mecralarda hızla dolaşıma giren haber içerikleri aracılığıyla, göçmenlere dair toplumsal algıların oluşumunda belirleyici bir rol üstlenmektedir. Bu nedenle, internet gazeteciliğinde göç haberlerinin nasıl sunulduğu, yalnızca gazetecilik pratiği açısından değil; toplumsal etkileşim, kamuoyu oluşturma ve politik yönlendirme açısından da kritik bir önem taşımaktadır. Bu araştırma, dijital haber platformlarında üretilen göç temalı haberlerin yapısını ve söylem özelliklerini inceleyerek, medyanın göçü nasıl kurguladığına dair derinlemesine bir anlayış sunmayı hedeflemektedir. Böylelikle çalışma, medya-yurttaş ilişkisi, dijital kamuoyu oluşumu ve göçmen temsilleri üzerine yapılacak akademik tartışmalara katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

GELENEKSEL HABERCİLİĞİN DÖNÜŞÜMÜ

Bilgi ve haberlerin kamuoyuna televizyon, gazete ve dergi gibi kitle iletişim araçları vasıtasıyla aktarıldığı geleneksel medya ortamı, kamuoyu oluşturma süreçlerinde uzun yıllar boyunca belirleyici bir rol üstlenmiştir. Bendaş'a göre

(2022, s. 377), bu iletişim ortamı, medya tarihinin yapı taşlarını oluşturan gazetecilik, televizyonculuk ve basılı yayıncılık gibi köklü alanların bütününe kapsar. Geleneksel medya içerisinde gazetecilik, mesleki profesyonellik ve etik kodlara dayanan kurumsal bir yapıya sahiptir. Bu yapının temelini, haber ve bilgi üretiminin yalnızca bu alanda uzmanlaşmış, mesleki eğitim almış kişilerce gerçekleştirilmesi oluşturur (Alp ve Turan, 2018, s. 7).

Her ne kadar dijitalleşmenin etkisiyle geleneksel gazetecilik belirli oranda güç kaybetmiş olsa da özellikle bilgi doğruluğu ve güvenilirlik gibi kriterler açısından hâlâ önemli bir konumda yer almaktadır. Yurdigül ve Yüksel'in de vurguladığı üzere (2012, s. 147), bilgi kirliliğinin yoğunlaştığı dijital ortamda, geleneksel medyanın doğrulanmış bilgi sunma kapasitesi ve kamu nezdinde taşıdığı güven, bu mecraanın varlığını sürdürmesini mümkün kılmaktadır. Bu çerçevede hem geleneksel hem de yeni medya araçları, günümüzde kamuoyu gündeminin şekillenmesinde etkin rol oynamaya devam etmektedir (Yüksel ve Dingin, 2021, s. 8-9; Yüksel ve Dingin, 2020, s. 436).

Dijital dönüşüm yalnızca medya araçlarını değil, gazetecilik mesleğinin doğasını da yeniden biçimlendirmiştir. Geleneksel medyada çalışan birçok gazeteci, dijitalleşmenin getirdiği zorunluluklar doğrultusunda haber üretim süreçlerini dijital ortama adapte etmiş ve internet gazeteciliğine yönelmiştir (Aslan vd., 2016, s. 57). Ancak bu dönüşüm yalnızca gazetecilerle sınırlı kalmamış, aynı zamanda geniş kitleler de haber tüketiminde dijital mecraları tercih etmeye başlamıştır. İnternet haberciliğine yönelimin en belirgin nedenlerinden biri, anlık bilgiye ulaşım imkânının sağladığı hız avantajıdır. Parlak'ın ifadesiyle (2018, s. 60), dijital ortamda ortaya çıkan ve "internet kullanıcısı" olarak tanımlanan yeni aktörler, geleneksel gazetecilerin haber üretimindeki tekeli konumlarını sarsmakta; merkezîyetçi yapının çözülmesine neden olmaktadır.

Teknolojik gelişmelerin ivme kazanmasıyla birlikte, gazetecilik mesleği sürekli bir dönüşüm baskısı altındadır. Bu dönüşüm, geleneksel medya için hem yapısal hem de ekonomik düzeyde yeni tehditler doğurmuştur. Geleneksel mecralarda bilgi üretimi ve hedef kitleye ulaşım, yüksek maliyetli bir süreç gerektirirken, dijital medya bu maliyetleri büyük ölçüde azaltarak haberciliği daha erişilebilir ve yaygın bir formata dönüştürmüştür (Alp ve Turan, 2018, s. 8). Dijitalleşme yalnızca medya yapısını değil, aynı zamanda izleyici kitlesinin medya tüketim alışkanlıklarını da kökten değiştirmiştir. Bu değişim, yeni medya kullanıcılarının sayısında sürekli bir artışa yol açmakta, medya deneyimini bireyselleştirmekte ve çoklu platformlar arasında dağılmasına neden olmaktadır.

Her ne kadar geleneksel medya, kendine özgü kuralları ve sınırları olan kurumsal bir yapıya sahip olsa da bu yapı günümüzde yeni medyanın dinamiklerine uyum

sağlama sürecini sürdürmektedir. Almasoodi ve Sucu'nun belirttiği gibi (2021, s. 55–56), geleneksel medya aktörleri, yeni medya ortamının hız, çeşitlilik ve kullanıcı katılımı gibi temel özelliklerine entegre olma yönünde yapısal uyum süreçlerine girmiştir. Bu durum, medya alanında geleneksel ile dijital arasında geçişli, melezleşmiş bir yapının ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır.

İNTERNET GAZETECİLİĞİ

İnternet gazeteciliği, medya tarihindeki en radikal dönüşümlerden birini temsil etmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde ilk internet gazeteleri 1995 yılında yayın hayatına başlamıştır. Ancak bu dönemde çevrimiçi ortama aktarılan gazetelerin yapısal olarak bugünkü internet gazeteciliğinden oldukça farklı olduğu bilinmektedir (Zinderen, 2020, s. 142). Gelişim süreci içerisinde internet gazeteciliği; medya patronları, yayın yönetmenleri, reklam sektörü ve kullanıcılar için yeni imkânlar sunmuş; haberin üretilme, yayılma ve tüketilme biçimlerinde köklü dönüşümlere neden olmuştur (Şahin ve Uçak, 2020, s. 22). Ağ gazeteciliği olarak da adlandırılan bu form, enformasyonun dijital ortamda kaydedilmesi, paylaşılması ve yayılması açısından büyük bir kapasiteye sahiptir ve küresel ölçekte bilgi dolaşımını önemli ölçüde hızlandırmaktadır (Van der Haak, Parks ve Castells, 2012).

"İnternet" terimi, İngilizce kökenli birleşik bir sözcük olup, içinde barındırdığı "net" kavramı, bilgisayar ağı anlamına gelmektedir (Dingin, 2023, s. 19). İnternet teknolojileri, her türlü bilgiye anlık erişimi mümkün kılmakta ve içeriklerin geniş kitlelere hızlıca ulaştırılmasını sağlamaktadır. Bununla birlikte internet ortamı, okuyuculara yalnızca bilgiye ulaşma değil, aynı zamanda içerikle etkileşim kurma ve katkı sunma imkânı tanımaktadır. Bu durum, geleneksel medya anlayışından ayrılan, daha dinamik ve kullanıcı merkezli bir haber ekosisteminin oluşmasına zemin hazırlamaktadır (Korkmaz, 2011, s. 8). İnternet gazeteciliğini öne çıkaran temel faktörlerin başında, düşük maliyetli bir iletişim biçimi sunması ve içeriklere hızlı erişim sağlaması gelmektedir (Arslan, 2023, s. 45). Dijital medya ortamları, geleneksel medyaya kıyasla daha az maliyetle haber üretimini olanaklı kılmakta ve habercilik anlayışını hem yapısal hem de içeriksel düzeyde yeniden biçimlendirmektedir.

Öte yandan, internet gazeteciliğinin karşı karşıya olduğu önemli sorunlardan biri, sürdürülebilir ve kalıcı bir gelir modelinin henüz tam anlamıyla kurulamamış olmasıdır (Kuyucu, 2017, s. 453). Gelir akışlarının reklam odaklı olması, bazı durumlarda içerik niteliğini de etkilemekte; bu da dijital haberciliğin güvenilirliği ve mesleki etikle ilişkisini tartışmaya açmaktadır. Bununla birlikte, internet

gazeteciliği günümüzde haber tüketiminde en sık başvurulan medya biçimlerinden biri haline gelmiştir. Basılı gazetelerin yerini giderek çevrimiçi platformlar almış; bu da haber içeriklerine erişimi kullanıcılar açısından oldukça kolaylaştırmıştır. Işık ve Koz'un belirttiği gibi (2020, s. 1268), internet gazeteciliği yalnızca geleneksel gazetecilik pratiklerinden uzaklaşmakla kalmamış, aynı zamanda kullanıcı dostu bir içerik sunumu anlayışını da beraberinde getirmiştir.

Geleneksel gazetecilik belirli bir hedef kitleye yönelik içerik üretirken, dijital gazetecilik kullanıcıların bireysel ilgi alanlarına göre özelleştirilebilen haber yapıları geliştirmektedir. Bu durum, internet gazeteciliğini hem teknik hem de içeriksel olarak daha esnek ve çok boyutlu bir üretim alanına dönüştürmektedir. Kosova'nın ifade ettiği üzere (2019, s. 14), dijital medya platformları sayesinde internet gazeteciliği, kendi ekonomik ve yapısal koşullarını yaratmış; böylece geleneksel medyanın kalıplaşmış üretim düzeninden ayrılarak daha özgür ve rekabetçi bir pazar formuna evrilmiştir. Ayrıca, dijital gazetelerin zaman ve mekân sınırlamasından bağımsız olarak erişilebilir olması, onları küresel ölçekte daha etkili bir haber kaynağı haline getirmiştir. Varol'a göre (2011, s. 5), geleneksel basın yayın organları yerel, bölgesel veya ulusal sınırlar içinde faaliyet gösterirken, internet gazeteleri bu sınırları aşarak evrensel düzeyde bilgi dolaşımı sağlamaktadır.

İnternetin etkileşim kapasitesi, kullanıcılarını pasif haber tüketicisi olmaktan kurtarıp, aktif kullanıcı ve üretici konumuna getirmektedir. Bu yeni kullanıcı tipi, akademik literatürde "kullanıcı" ya da "üre-tüketici" (prodüser) kavramlarıyla açıklanmaktadır (Kalender, 2019, s. 6). Günümüzün sanal takipçileri, yalnızca haberleri okumakla yetinmeyip; haberlerin içeriklerine de müdahil olup yorum yaparken, sosyal medya üzerinden paylaşarak kendi içeriklerini üretebilmektedir. Aydoğru Karaaslan'ın belirttiği gibi (2018, s. 248), dijital medyanın bu yapısı, haber tüketim alışkanlıklarında köklü bir değişimi beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda internet gazeteciliği, yalnızca biçimsel bir değişim değil, aynı zamanda habercilik anlayışında devrimsel bir dönüşüm olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel gazeteciliğin sınırlarını aşan bu yeni yapı, etkileşimli, özelleştirilebilir ve kullanıcı temelli haber üretim-tüketim ilişkilerinin merkezine yerleşmiştir.

TÜRKİYE'DE İNTERNET GAZETECİLİĞİNİN GELİŞİMİ

Günümüzde hem küresel ölçekte hem de Türkiye özelinde internet haberciliği giderek artan bir öneme sahip olmakta ve medya alanındaki dijital dönüşümün

temel yapı taşlarından biri olarak konumlanmaktadır. İnternet gazeteciliği, dijital çağın habercilik anlayışını şekillendiren en güncel aşama olarak değerlendirilmektedir; buna karşın, bu alana dair çeşitli yapısal ve etik tartışmalar halen devam etmektedir. Türkiye bağlamında “internet gazeteciliği” kavramı çoğunlukla, geleneksel medya kuruluşlarının dijital uzantıları niteliğindeki internet siteleri üzerinden sürdürülen faaliyetleri kapsamaktadır (Çevikel, 2004, s. 150). Bu durum, geleneksel medyanın dijital ortama taşınma sürecinde rolünü bütünüyle yitirmediğini; tersine, mevcut gücünü çevrimiçi mecralara adapte ederek korumaya çalıştığını göstermektedir.

İnternetin geniş kitlelerce kolay erişilebilir bir yapıya sahip olması ve haberlerin hızlıca üretilip paylaşılabilmesine olanak tanınması, internet gazeteciliğinin ön plana çıkan avantajları arasında yer almaktadır. Ayrıca dijital habercilik alanının görece düşük maliyetli bir yapıda olması ve büyük ölçekli yatırımlar gerektirmemesi, bu alana olan ilgiyi özellikle özel sermaye çevrelerinde artırmıştır. Bu bağlamda, Türkiye’de internet haberciliğine ilk adımı atan kuruluşların büyük çoğunluğu küçük ölçekli alternatif yayınlar değil, yüksek sermayeye sahip, kurumsallaşmış ve köklü gazeteler olmuştur. Böylece, internet haberciliğinin Türkiye’deki ilk evresi, geleneksel basın-yayın kurumlarının dijitalleşme hamleleriyle şekillenmiştir.

Türkiye’de internet gazeteciliği bağlamındaki ilk örneklerden biri, 1995 yılında Zaman Gazetesi tarafından hayata geçirilmiştir. Bu yayın, internet ortamında düzenli biçimde haber sunmaya başlayan ilk basın kuruluşu olarak bilinmektedir. Yayın içeriğinde köşe yazılarının yanı sıra politika ve spor gibi temel kategorilere de yer verilmiştir. Bununla birlikte, aynı dönemde Aktüel ve Lemn dergileri de Türkiye’de çevrimiçi olarak yayımlanan ilk dijital dergiler arasında kabul edilmektedir (Yeşilyurt, 2019, s. 7).

Bu öncü girişimler, Türkiye’de dijital habercilik kültürünün yerleşmesine katkı sunmuş ve medya alanında dönüşen üretim-tüketim dinamiklerinin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. Özellikle geleneksel medya ile dijital platformlar arasında giderek silikleşen sınırlar, internet gazeteciliğinin yalnızca teknik değil, aynı zamanda yapısal ve işlevsel bir dönüşüm süreci geçirdiğini de ortaya koymaktadır. Böylece internet haberciliği, Türkiye’de medya ekosisteminin dijitalleşmesinde hem öncül bir araç hem de dönüşümün bizzat öznesi haline gelmiştir.

GÖÇ VE GÖÇ HABERLERİ

Göç, insanlık tarihi boyunca farklı dönemlerde ve koşullarda ortaya çıkan, toplumsal yapıları doğrudan etkileyen çok yönlü bir olgudur. Kavramsal düzeyde göç, bireylerin uluslararası sınırları aşarak ya da bir devletin sınırları içinde mekânsal yer değiştirmesi anlamına gelmektedir (Göç Terimleri Sözlüğü, 2009). Bu mekânsal hareketliliği tetikleyen çeşitli faktörler bulunmaktadır. Özellikle çevresel koşullar iklim değişikliği, doğal afetler, kuraklık, açlık ve kıtlık gibi göçün tarihsel sürekliliğinde belirleyici olmuştur (Ata ve Tamer, 2018, s. 728). Bununla birlikte, gelişmiş ülkeler özelinde değerlendirildiğinde, göç hareketlerinin önemli bir kısmı, bu ülkelerdeki iş gücü açığının uluslararası göç yoluyla giderilmesine dayanmaktadır (Güler, 2021, s. 222).

Günümüz dünyasında göç, yalnızca bireysel ya da yerel ölçekte ele alınabilecek bir mesele olmaktan çıkmış; küresel boyutta politikaların, uluslararası iş birliklerinin ve toplumsal düzenlemelerin merkezinde yer alan karmaşık bir sorun haline gelmiştir. Bu bağlamda, göç olgusu artık küresel düzeyde ortak stratejiler geliştirilmesini gerektiren çok katmanlı bir sosyal gerçeklik olarak varlığını sürdürmektedir (Uçak, 2017: 244). Türkiye, tarihsel olarak çeşitli göç hareketlerine ev sahipliği yapmış ve stratejik coğrafi konumu nedeniyle hem geçiş ülkesi hem de hedef ülke pozisyonunda bulunmuştur. Özellikle sınır komşusu ülkelerde meydana gelen siyasal istikrarsızlıklar, ekonomik çöküntüler ve savaşlar, Türkiye’yi doğrudan etkileyen göç dalgalarına yol açmıştır (Tiryaki, 2022, s. 125).

Göç olgusu, yalnızca toplumsal yaşamın değil, aynı zamanda medya gündeminin de önemli başlıklarından biri haline gelmiştir. Medya, göçün algılanma biçimi ve göçmenlerin toplumla kurduğu ilişkilerin niteliği üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Adıyaman ve arkadaşlarının vurguladığı gibi (2024, s. 821), medya, göçmenlerin topluma adaptasyon sürecinde kritik bir rol üstlenmekte ve kamuoyunun göçmenlere yönelik tutumlarının şekillenmesinde etkili olmaktadır. Hem geleneksel hem de dijital medya platformlarında göç haberleri farklı tematik çerçevelerle sunulmakta; bu haberlerde güvenlik, insani yardım, entegrasyon, ekonomik etkiler ve kriz yönetimi gibi temalar ön plana çıkmaktadır.

Bu bağlamda internet gazeteciliği, göç konusunu sıklıkla gündeme taşıyan dijital bir mecra olarak öne çıkmaktadır. Göç hareketleri, özellikle küresel ölçekte yaşandığında, internet haber sitelerinde manşetlerde yer almakta ve geniş okuyucu kitlelerine ulaşmaktadır (Uçak, 2017, s. 726). Göçmenlerin topluma entegrasyonu, göçün sosyal ve ekonomik etkileri, sınır güvenliği gibi alt başlıklar; dijital haber içeriklerinde sık karşılaşılan temalar arasında yer almaktadır. Bununla birlikte, göç yalnızca insani bir mesele olarak değil, aynı

zamanda ulusal ve uluslararası düzeyde politik, ekonomik ve güvenlik eksenli tartışmalara da konu olmaktadır. Dolayısıyla medya söylemleri, göçün çok katmanlı yapısını yansıtırken aynı zamanda bu olgunun nasıl çerçevelendiğini de belirlemektedir.

TOPLUMSAL CİNSİYET VE GÖÇ

İnsanlık tarihi boyunca insanlar, farklı nedenlerle yaşadıkları yerlerden ayrılarak yeni coğrafyalara göç etmişlerdir. Göç, tarihsel süreç içerisinde kimi zaman zorunlu, kimi zaman gönüllü bir hareketlilik biçimi olarak ortaya çıkmış; yerleşik hayata geçişle birlikte kalıcı ve süreklilik arz eden bir olgu hâline gelmiştir (Küçük, 2022, s. 26). Günümüzde de göç, küresel ölçekte devam eden bir toplumsal gerçeklik olarak varlığını sürdürmektedir. Bu süreç, yalnızca bireysel düzeyde yaşanan bir yer değişikliği olarak değil; aynı zamanda siyasal, ekonomik, kültürel ve sosyal yapılar üzerinde dönüştürücü etkiler yaratan çok boyutlu bir toplumsal dinamik olarak değerlendirilmektedir (Coşkun, 2016, s. 93).

Toplumların kültürel kodları ve değer sistemleri, kadın ve erkeklere atfedilen rollerin belirlenmesinde önemli bir rol oynamakta; bu durum, toplumsal cinsiyet kültürünün şekillenmesini doğrudan etkilemektedir (Koroğlu ve Dural, 2020, s. 5–6). Göç süreci ise, yalnızca ekonomik veya mekânsal bir hareketlilik değil; aynı zamanda toplumsal cinsiyet rollerinin yeniden üretildiği ya da sorgulandığı bir dönüşüm süreci olarak karşımıza çıkmaktadır. Göç eden bireyler, gittikleri ülkelerde ya da bölgelerde toplumsal cinsiyet temelli farklılıklarla karşı karşıya kalmakta ve bu durum, onların sosyal deneyimlerini olduğu kadar ekonomik faaliyetlerini de doğrudan şekillendirmektedir. Toplumsal cinsiyet, bireylerin sosyal ilişkilerdeki yerini belirleyen temel bir çerçeve sunmakta; kadınlık ve erkeklik pratiklerinin hangi toplumsal konumlarla ilişkilendirildiğini, kimin daha avantajlı, etkin ya da otorite sahibi olarak kurgulandığını göstermektedir (Genç ve Kara, 2016, s. 34).

Kadınların göç deneyimleri, sadece varış ve çıkış ülkelerindeki yasal düzenlemeler ya da ekonomik fırsatlarla sınırlı kalmamakta; aynı zamanda patriyarkal iş bölümü, toplumsal normlar ve kültürel değerler tarafından şekillendirilmektedir. Bu bağlamda kadın göçmenler, genellikle düşük ücretli, güvencesiz ve toplumsal değeri düşük kabul edilen sektörlerde istihdam edilmekte ve bu durum, göçün kadınlar üzerindeki toplumsal cinsiyete dayalı etkisini derinleştirmektedir (Gönül, 2020, s. 84). Benzer biçimde, erkek göçmenler de göç ettikleri toplumda kültürel, ekonomik ve sosyal uyum

sorunlarıyla karşı karşıya kalabilmektedir. Uluslararası göç, zorunlu göç ya da mültecilik gibi koşullarda bu uyum sorunları daha da derinleşmekte; özellikle ekonomik yetersizlikler ve toplumsal dışlanma gibi nedenlerle erkek göçmenlerin geleneksel erkeklik rollerine ilişkin algılarında ciddi sarsıntılar yaşanabilmektedir. Bozok'un belirttiği gibi (2019, s. 174), bu durum erkek göçmenlerde simgesel, söylemsel ya da toplumsal düzeyde bir erkeklik krizine yol açabilmektedir.

Sonuç olarak, göç süreci hem kadınlar hem de erkekler açısından toplumsal cinsiyet rollerinin yeniden tanımlandığı ve dönüştüğü bir dinamik alan oluşturmaktadır. Kadın göçmenler, iş gücü piyasasında çoğunlukla düşük statülü ve güvencesiz işlere yönlendirilmekte; erkek göçmenler ise, ekonomik güçsüzlük ve kültürel yabancılaşma gibi etkenlerle geleneksel erkeklik tanımlarına yönelik meydan okumalarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle, göç ile toplumsal cinsiyet arasındaki etkileşimi kavramsal ve pratik düzeyde analiz etmek, göçmenlerin sosyoekonomik entegrasyonunu destekleyecek kamu politikalarının geliştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

TÜRKİYE'DE GÖÇ VE MEDYADA TEMSİLİ

Göç, Türkiye'nin tarihsel, coğrafi ve sosyoekonomik dinamikleri bağlamında sık karşılaşılan ve giderek daha karmaşık hâle gelen toplumsal bir olgudur. Ülkenin Asya, Avrupa ve Orta Doğu arasında yer alan stratejik konumu, farklı yönlerden gerçekleşen göç hareketlerinden doğrudan etkilenmesine neden olmaktadır. Savaş, ekonomik yetersizlikler, işsizlik, kıtlık ve kuraklık gibi itici faktörler, Türkiye'ye yönelik kitlesel göçlerin temel nedenleri arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, Türkiye'nin göç tarihindeki en dikkat çekici gelişmelerden biri, 2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaşın ardından milyonlarca Suriyelinin Türkiye'ye sığınması olmuştur (Öztürk ve Altındal, 2019, s. 162). Suriye kaynaklı bu göç krizi, sadece Türkiye'de değil, uluslararası kamuoyunda da geniş yankı uyandırmış; göç hem bölgesel hem de küresel medya organlarında önemli bir gündem maddesi haline gelmiştir (Paksoy ve Şentöregil, 2018, s. 242).

Medya, bu sürecin yalnızca tanığı değil, aynı zamanda aktif bir aktörü olarak göç olgusunu biçimlendiren araçlardan biri hâline gelmiştir. Göçle ilgili haber içerikleri, farklı kategorilerde sunularak yalnızca bilgi verme işlevi görmemekte; aynı zamanda kamuoyunun göç ve göçmenler hakkındaki algılarını yönlendirme potansiyeli de taşımaktadır. Özellikle Türkiye'de göçmen sayısının artmasıyla birlikte, medya kuruluşlarının bu konuya yönelik ilgisi artmış; haberlerin sıklığı,

çerçevenleme biçimi ve kullanılan söylemler dikkat çekici boyutlara ulaşmıştır (Arslantürk, 2020, s. 8).

Göçmen ve mültecilerle ilgili medyada üretilen söylemler, kamuoyu algısının şekillenmesinde belirleyici olmakla birlikte, aynı zamanda göç politikalarının toplumsal kabul düzeyini de etkileyen bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bu yönüyle medya, yalnızca bir yansıtıcı değil; toplumsal kanaatlerin üretildiği ve dolaşıma sokulduğu bir mecra olarak işlev görmektedir (Kolukırık, 2009, s. 6). Suriyeli göçmenlerin Türkiye’deki varlığı, medya gündeminde sıklıkla yer almış ve bu konuda üretilen haberler farklı ideolojik, politik ve insani çerçevelerle değerlendirilmiştir. Ancak, yapılan içerik analizleri göstermektedir ki, bazı medya organlarında göçmenlere yönelik oluşturulan söylem, yalnızca haber içeriklerinde değil; başlık düzeyinde dahi dışlayıcı, suçlayıcı ve ayrımcı temsiller barındırabilmektedir (Yıldırım Başoğlu, 2023, s. 61).

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Araştırma modeli, çalışmanın temel sorularını yanıtlamak ve öne sürülen varsayımları test etmek amacıyla belirlenen yöntemsel çerçeveyi ifade etmektedir. Bu çalışmada, göç temalı haber içeriklerinin hem tematik dağılımını hem de söylemsel özelliklerini ortaya koymak amacıyla nitel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

İçerik analizi, sosyal bilimlerde sıklıkla başvurulan bir yöntem olup, belirli bir konuya ilişkin verileri kategorize ederek kavramsal çerçeveler oluşturmayı amaçlar. Bu çalışmada, haberler önceden belirlenen tematik kategorilere göre kodlanıp sayısal veriler elde edildiğinden, kategorisel içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. Nitel içerik çözümlemesi, metinlerde öne çıkan temalardan sistematik biçimde kategoriler oluşturularak toplumsal gerçekliğin çok boyutlu anlamlandırılmasına ve bu doğrultuda yeni kuramsal yaklaşımlar ile modellerin geliştirilmesine olanak tanır (Metin & Ünal, 2022, s. 277). Nitel içerik analizi, metinlerde açık ya da örtük biçimde yer alan anlam örüntülerini, temaları ve kalıpları ortaya çıkarmayı amaçlayan; yalnızca sözcüklerin sayılmasına değil, metinlerden anlamlı çıkarımlar elde edilmesine odaklanan sistematik bir çözümleme yaklaşımıdır (Sallan Gül & Kahya Nizam, 2021, s. 185).

Analiz için örneklem, similarweb.com verilerine dayanarak belirlenmiş olup, Türkiye’de en çok tıklanan dört haber sitesinde 2024 yılı Mayıs ayı ile 2025 yılı Ocak ayı arasında yayımlanan toplam 100 haber üzerinden değerlendirme yapılacaktır. Örneklemde yer alan haber siteleri şunlardır:

1. www.hurriyet.com.tr
2. www.sozcu.com.tr
3. www.milliyet.com.tr
4. www.mynet.com

İçerik analizinin ardından, aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranacaktır:

1. Göçmenlerin göç etme sebepleri nelerdir?
2. Göç temalı haberlerin içeriği hangi unsurları içermektedir?
3. Göç temalı haberlerin kaynakları nelerdir?
4. Göçmenler haberlerde nasıl tanımlanmaktadır?

VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ

Analiz süreci üç aşamada yürütülmüştür:

Kodlama Kılavuzunun Oluşturulması: Haberlerin analizinde kullanılacak kategoriler belirlenmiştir. Bu kategoriler, önceki literatür ve okuma süreci doğrultusunda şekillendirilmiştir.

1. Göçmenlerin göç etme nedenleri
2. Haberlerin içeriği ve tematik yönelimleri
3. Haber kaynakları
4. Göçmenlerin temsili ve haber dilindeki söylem kalıpları

Kodlama ve Sınıflandırma: Kodlama işlemi, her haberin belirlenen kategorilere göre sistematik biçimde incelenmesiyle yürütülmüştür. Haberlerde kullanılan ifadeler, tekrarlayan kalıplar ve dilsel vurgular ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

Yorumlama ve Söylemsel Analiz: Kodlama sonuçları, haber metinlerinde göçmenlerin nasıl tanımlandığını, hangi kavramlar etrafında temsil edildiğini ve bu temsilin hangi toplumsal söylemleri yeniden ürettiğini anlamaya yönelik olarak tartışılmıştır.

Bu yaklaşımla içerik analizi yalnızca nicel bir sınıflandırma aracı olarak değil, aynı zamanda haber söylemlerinde göçmenliğin nasıl anlamlandırıldığını gösteren nitel bir çözümleme yöntemi olarak kullanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, içerik analizi yöntemiyle elde edilen bulgular ve analiz edilen haberlerin değerlendirilmesine ilişkin yorumlar sunulacaktır. Araştırmada, Türkiye’de en çok tıklanan dört haber sitesinde yer alan göç haberleri içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir.

Örnekleme yer alan haber sitelerinde 2024 yılı Mayıs ayı ile 2025 yılı Ocak ayı arasında yayımlanan toplam 100 göç temalı haber, belirlenen kodlama kılavuzu doğrultusunda analiz edilmiştir. Çalışmanın bulguları, göçmenlerin göç etme sebepleri, haber içerikleri, haber kaynakları ve göçmenlerin haberlerdeki temsili gibi kategorilere ayrılarak sunulacaktır.

Bu akademik çalışma, göç olgusunun Türkiye’deki medya temsiline ilişkin kapsamlı bir analiz sunmayı amaçlamakta olup, medya söylemlerinin kamuoyundaki göç algısı üzerindeki etkisini ortaya koymaya yönelik bilimsel bir çerçeveye sunmaktadır.

Tablo 1.

Göçmenlerin Göç Etme Sebepleri

Tablo 1, dört büyük haber sitesinde yayımlanan göç temalı haberlerde göçmenlerin göç etme nedenlerine ne ölçüde yer verildiğini göstermektedir. 100 haberin analizine dayanan bu tablo, göç nedenlerini “savaş,” “ekonomi,” “yaşam koşulları” ve “belirtilmemiş” olarak kategorilendirerek medyanın göç olgusunu nasıl çerçevelediğini değerlendirmektedir.

	Toplam Haber	Savaş	Ekonomi	Yaşam Koşulları	Belirtilmemiş
Hürriyet	25	6	2	4	13
Sözcü	25	-	-	3	22
Milliyet	25	-	-	2	23
Mynet	25	-	-	1	24

Tablo 1’de, incelenen dört haber sitesinin göçmenlerin göç etme nedenlerini nasıl ele aldığı gösterilmektedir. Hürriyet gazetesi, diğer sitelere kıyasla göç

nedenlerine daha fazla yer vermiş ve savaş (6), ekonomi (2) ve yaşam koşulları (4) gibi sebepleri vurgulamıştır. Ancak yine de 13 haberde göç nedeni belirtilmemiştir. Sözcü, Milliyet ve Mynet ise göçmenlerin göç etme sebeplerine çok daha az yer vermiştir. Sözcü’de 22, Milliyet’te 23 ve Mynet’te 24 haberde göç nedeni belirtilmezken, bu gazetelerde savaş veya ekonomi kaynaklı göç haberlerine rastlanmamaktadır. Bu durum, göç olgusunun medyada genellikle yüzeysel ele alındığını ve göçün temel nedenlerine yeterince odaklanılmadığını göstermektedir. Böylece, kamuoyunun göç olgusunu neden-sonuç ilişkisi çerçevesinde değerlendirmesi zorlaşabilir.

Tablo 2.

Göç Konulu Haber İçeriği

Tablo 2, dört büyük haber sitesinde yer alan göç temalı haberlerin içeriklerini kategorilere ayırarak incelemektedir. Haberlerde göçle ilgili verilen genel bilgiler, göçlerle mücadeleye dair içerikler ve göçmenleri kurtarma konulu haberler analiz edilmiştir. Bu tablo, medyanın göçü nasıl ele aldığını ve hangi konulara daha fazla vurgu yaptığını değerlendirmek amacıyla oluşturulmuştur.

	Hürriyet	Sözcü	Milliyet	Mynet
Göçle İlgili Bilgi	10	-	3	6
Göçlerle Mücadele	11	20	19	12
Göçmenleri Kurtarma	4	5	3	7
Toplam Haber	25	25	25	25

Tablo 2, dört büyük haber sitesinde yayınlanan göç konulu haberlerin içeriğini göstermektedir. Göçle ilgili bilgi kategorisinde en fazla haber Hürriyet’te (10) yer alırken, Milliyet (3) bu konuda en az haber yayımlayan site olmuştur. Göçlerle mücadele başlığı altında en fazla haber Sözcü (20) ve Milliyet’te (19) bulunurken, Hürriyet (11) ve Mynet (12) daha az yer vermiştir. Göçmenleri kurtarma kategorisinde ise en fazla haber Mynet’te (7) yer alırken, Milliyet (3) bu konuda en düşük sayıya sahiptir.

Bu verilere bakıldığında, haber sitelerinin göçle mücadeleye daha fazla odaklandığı, bilgilendirici haberlerin ise görece daha az yer aldığı görülmektedir. Ayrıca, göçmenlerin kurtarılmasına dair haberlerin diğer kategorilere kıyasla daha düşük sayıda olması, medyanın göçmenlere yönelik insani boyuttan ziyade güvenlik ve mücadele çerçevesinde haber üretme eğiliminde olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.

Göç Haberlerinde Kullanılan Kaynaklar

Tablo 3, göç konulu haberlerde kullanılan kaynakları ortaya koymaktadır. Bu tablo, incelenen haber sitelerinin hangi haber ajanslarını veya veri kaynaklarını referans aldığını göstermektedir. Haberlerde kullanılan kaynaklar, haberin doğruluğu, güvenilirliği ve çerçeveleme biçimi açısından önemli bir gösterge olduğundan, bu analiz medya kuruluşlarının haber üretim süreçlerini anlamaya katkı sağlamaktadır. Özellikle, belirli haber ajanslarının hangi gazeteler tarafından daha fazla tercih edildiği ve kaynak belirtilmeme oranları tablo aracılığıyla incelenmektedir.

	Hürriyet	Sözcü	Milliyet	Mynet
Anadolu Ajansı	4	20	17	14
DHA	4	4	7	2
İHA	6	-	-	1
TUİK	1	-	-	-
Belirtilmemiş	10	1	1	8

Tablo 3, incelenen haber sitelerinin göç haberlerinde kullandıkları kaynakları göstermektedir. Verilere göre, en çok başvurulan kaynak Anadolu Ajansı'dır. Sözcü (20), Milliyet (17) ve Mynet (14) haberlerinde Anadolu Ajansı'na sıkça referans verirken, Hürriyet'te bu sayı oldukça düşüktür (4). DHA ve İHA gibi ajanslar ise daha az kullanılmaktadır. Özellikle DHA, Milliyet'te (7) görece daha fazla yer alırken, Mynet (2) ve Hürriyet (4) DHA'yı daha az kullanmıştır. Dikkat

çeken bir diğer nokta, haberlerin önemli bir kısmının kaynağının belirtilmemiş olmasıdır; bu durum, haberin doğruluğu ve güvenilirliği üzerinde soru işaretleri yaratmakta ve okuyucunun haberi doğrulama imkânını sınırlamaktadır.

Dolayısıyla, internet gazeteciliğinde göç temalı haberlerde şeffaflık eksikliğine işaret etmektedir.

Tablo 4.

Göç Haberlerinde Kişilerin Tanımlanma Şekilleri

Tablo 4, göç haberlerinde bireylerin nasıl tanımlandığını göstermektedir. Medyada göçmenlerin hangi terimlerle anıldığı, kamuoyunda oluşturulan algıyı ve haberlerin sunuluş biçimini etkileyen önemli bir faktördür. Bu tablo, farklı haber kaynaklarının göçmenleri "mülteci", "göçmen", "düzensiz göçmen", "kaçak göçmen" gibi çeşitli ifadelerle tanımladığını ortaya koymaktadır. Kullanılan terimler, haber dilinin tarafsız mı yoksa belirli bir bakış açısını yansıtmaya çalışarak mı kullanıldığını analiz etmeye yardımcı olmaktadır.

	Hürriyet	Sözcü	Milliyet	Mynet
Mülteci	2	-	-	-
Göçmen	4	-	-	1
Düzensiz Göçmen	10	18	18	19
Kaçak Göçmen	2	7	5	2
Yabancı Uyruklu	1	-	-	-
Sığınmacı	2	-	-	-
Belirtilmemiş	4	-	2	3

Tablo 4, incelenen haberlerde göçmenlerin nasıl tanımlandığını göstermektedir. Verilere göre, "düzensiz göçmen" ifadesi en sık kullanılan tanımlamadır ve özellikle Sözcü, Milliyet ve Mynet gazetelerinde öne çıkmaktadır. Hürriyet ise bu terime ek olarak "kaçak göçmen", "mülteci" ve "sığınmacı" ifadelerine daha

fazla yer vermektedir. Bazı haberlerde "göçmen" veya "yabancı uyruklu" gibi daha genel ifadeler kullanılırken, bazı haberlerde göçmenlerin statüsü belirtilmemiştir. "Kaçak göçmen" teriminin bazı gazetelerde sıkça kullanılması, göçmenlerin yasa dışı bir durumla ilişkilendirildiğini gösterebilir. Öte yandan, "mülteci" ve "sığınmacı" gibi hukuki statüye işaret eden ifadelerin daha az kullanılması, medyanın göçmenleri genellikle yasal statülerinden bağımsız bir şekilde ele aldığına işaret etmektedir.

SONUÇ

Göç, insanlık tarihinin en temel olgularından biri olup, yüzyıllardır farklı nedenlerle bireylerin ve toplulukların yaşamının bir parçası olmuştur. Ekonomik koşullar, savaşlar ve yaşam standartları gibi çeşitli faktörler, insanları göç etmeye zorlayan başlıca etmenler arasında yer almaktadır. Günümüzde de göç hareketliliği devam etmekte ve bu süreç, dijital medya platformlarında geniş bir şekilde ele alınmaktadır. Özellikle internet gazeteciliğinde, göçle ilgili haberler farklı perspektiflerden ele alınmakta, çeşitli tanımlamalar ve kaynaklar kullanılarak geniş kitlelere aktarılmaktadır.

Bu çalışmada, Türkiye’de internet ortamında en çok ziyaret edilen haber sitelerinin göç konusundaki haber söylemleri incelenmiş ve haberlerde hangi kavramların, tematik çerçevelerin ve kaynakların öne çıktığı analiz edilmiştir. Analiz bulguları, göç olgusunun medyada tek tip bir perspektifle ele alınmadığını göstermektedir; örneğin bazı haberlerde güvenlik temaları öne çıkarken, diğerlerinde mağduriyet veya ekonomik yük gibi temalar daha çok vurgulanmaktadır. Böylece farklı haber içeriklerinin göç konusuna farklı perspektiflerden yaklaştığı anlaşılmaktadır. Göçmenlerin göç etme nedenleri incelendiğinde, haberlerde savaş, ekonomik sebepler ve yaşam koşulları gibi faktörlere atıfta bulunulmakla birlikte, birçok haberde bu nedenlerin açıkça belirtilmediği görülmüştür. Bu durum, haberlerin büyük ölçüde genel çerçeveler üzerinden kurgulandığını ve göçmenlerin bireysel hikâyelerine yeterince yer verilmediğini düşündürmektedir. Göç haberlerinin içeriği analiz edildiğinde, göçle ilgili bilgilendirici içeriklerin görece sınırlı olduğu, buna karşın göçle mücadele ve güvenlik temelli haberlerin daha fazla yer aldığı görülmüştür. Bu durum, medyanın göç olgusunu daha çok bir kriz ve güvenlik sorunu çerçevesinde ele alma eğiliminde olduğunu göstermektedir.

Haberlerde kullanılan kaynaklara bakıldığında, Anadolu Ajansı’nın en sık başvurulan kaynak olduğu, ancak bazı haberlerde kaynakların belirtilmediği tespit edilmiştir. Özellikle kamu kurumları ve bağımsız araştırma kuruluşlarının

haber içeriklerinde daha az yer alması, haberlerin çoğunlukla ajans haberciliği ve resmi söylemler çerçevesinde şekillendiğini göstermektedir.

Göçmenlerin nasıl tanımlandığına yönelik analizde ise “düzensiz göçmen” teriminin en sık kullanılan tanımlama olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, “kaçak göçmen” ifadesinin bazı haberlerde tercih edilmesi, göçmenlerin yasa dışı bir bağlamda sunulduğunu düşündürmektedir. Buna karşın, “mülteci” ve “sığınmacı” gibi hukuki statüleri tanımlayan kavramların daha az kullanılması, göçmenlerin hukuki konumlarından ziyade genel bir grup olarak ele alındığını göstermektedir.

Sonuç olarak, bu çalışmada incelenen haberler, göçmenlere yönelik haber söyleminin ağırlıklı olarak belirsiz, güvenlik odaklı ve resmi kaynaklara dayalı biçimde üretildiğini göstermektedir. Dijitalleşen habercilik ve yeni medya pratikleri bağlamında, internet haberlerinin hızlı bilgi akışı ve çoklu platformlarda yayınlanabilme özellikleri, göç konusunun belirli temalar çerçevesinde sınırlı perspektiflerle sunulmasına neden olmaktadır. Çalışmanın sınırlılıkları arasında yalnızca dört popüler haber sitesinin ve sınırlı bir tarih aralığının incelenmiş olması yer almaktadır; bu nedenle bulguların genellenmesi sınırlı kalabilir. Gelecek araştırmalarda, farklı haber portallarının ve daha uzun zaman dilimlerinin analize dâhil edilmesi, göç olgusunun dijital medyada temsiline ilişkin daha kapsamlı sonuçlar sağlayabilir. Bu çalışma, göç temalı haberlerdeki tematik eğilimler ve kaynak kullanımı üzerinden medya söyleminin göçü nasıl inşa ettiğine dair ampirik bir çerçeve sunarak, araştırma sorularına yanıt sağlamış ve literatüre özgün bir katkıda bulunmuştur. Medyanın göçü daha dengeli ve insani boyutlarıyla ele alması ise kamuoyunun göçmenlere dair algısını daha sağlıklı bir biçimde şekillendirmesine imkân tanyacaktır.

KAYNAKÇA

Adıyaman, F., Sarıgül, A., Sezek, A., Yılmaz, K., & Kaya, H. (2024). Küreselleşme ve göç: Yerel gazetecilerin göç olgusuna bakış açısının değerlendirilmesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 23(3), 817–840.

Alanka, D. (2024). Nitel bir araştırma yöntemi olarak içerik analizi: Teorik bir çerçeve. *Kronotop İletişim Dergisi*, 1(1), 62–82.

Almasoodi, A., & Sucu, İ. (2021). Habercilikte geleneksel medyadan yeni medya platformlarına geçiş yönünde haber oluşumu. *Kadim Akademi SBD*, 5(1), 52–68.

Alp, H., & Turan, E. (2018). Gelenekselden dijitale medyanın dönüşümü çerçevesinde Cnntürk ve NTV internet sitelerinin karşılaştırmalı analizi. *Journal of Turkish Studies*, 1–18.

Arslan, B. (2023). Yerel basın yöneticilerinin perspektifinden internet gazeteciliği: Avantajlar ve tehditler. *Türkiye Medya Akademisi Dergisi*, 3(5), 40–77.

Arslantürk, G. (2020). Sosyal medyadaki göçmen karşıtı tutumların bütünlük tehdit kuramı çerçevesinden incelenmesi. *Psikoloji Araştırmaları*, 1(1), 6–16.

Aslan, A., Bayrakçı, S., & Küçükvardar, M. (2016). Bilişim çağında geleneksel gazeteciliğin dönüşümü: Veri gazeteciliği. *Marmara İletişim Dergisi*, (26), 55–70.

Ata, F., & Tamer, M. (2018). Yeni medyada yer alan göç haberleri üzerine bir analiz. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(61), 1307–9581.

Aydoğru Karaaslan, İ. (2018). Online gazeteciliğe geçişte değişen haber tüketim pratikleri: Yetişkinler üzerine bir araştırma. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (30), 241–259.

Bendaş, K. (2022). Dijitalleşen dünyada medyanın dönüşümü: Geleneksel medyadan yeni medyaya geçiş ve Türkiye’de internet haberciliği. *Anasay*, (22), 373–396.

Bozok, M. (2019). Göç sonucu yaşanan erkeklik krizlerinin bir yüzü olarak erkekliğin kaybı. *Journal of Economy Culture and Society*, (60), 171–785.

Can, G. (2019). Yeni medya ile geleneksel medya çerçevesinde sayfa tasarımının (mizanpajın) dönüşümü: Hürriyet gazetesi örneği. *Yeni Medya*, (6), 20–31.

Çağlar, T. (2018). Göç Çalışmaları İçin Kavramsal Bir Çerçeve. *Toros Üniversitesi İİSBF Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8), 26-49.

- Çevikel, T. (2004). Türkçe haber siteleri ve Türkiye’de internet gazeteciliğinin gelişimini sınırlayan faktörler. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, (1).
- Çoşkun, E. (2016). Türkiye'nin göç rejiminde toplumsal cinsiyet faktörü: Ugandalı göçmen kadınlar örneği. *Fe Dergi*, 8(1), 90–104.
- Demir, E. (2021). *Yusuf Adıgüzel, Göç sosyolojisi*, Nobel Yayınları, Ankara, 2018, 223 s., [Kitap incelemesi]. *Journal of OKUFED*, 3(2), 131–138.
- Dingin, A. E. (2023). *Yeni medya haberciliği*. Konya: LiteraTürk Academia.
- Genç, Y., & Kara, H. Z. (2016). İç göç sürecinde birey rollerinin toplumsal cinsiyet açısından değerlendirilmesi. *PESA Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2(6).
- Göç Terimleri Sözlüğü. (2009). İsviçre: Uluslararası Göç Örgütü. [https://www.goc.gov.tr/Kurumlar/Goc.Gov.Tr/Files/Goc_Terimleri_Sozlugu\(1\).Pdf](https://www.goc.gov.tr/Kurumlar/Goc.Gov.Tr/Files/Goc_Terimleri_Sozlugu(1).Pdf) Erişim tarihi: 10.01.2025.
- Gönül, S. (2020). Zorunlu göç ve toplumsal cinsiyet: Suriyeli kadınların evlilik deneyimleri. İçinde K. Biehl & D. Danış (Ed.), *Toplumsal cinsiyet perspektifinden Türkiye’de göç araştırmaları* (ss. 80-100). *Sabancı Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Mükemmeliyet Merkezi (SU Gender) ve Göç Araştırmaları Derneği (GAR) ortak yayını*.
- Güler, A. (2021). Göç olgusunun çok boyutlu etkileri ve Türkiye’ye yansımaları. *Kırklareli Üniversitesi İİBF Dergisi*, 10(2).
- Işık, U., & Koz, K. A. (2020). Türkiye’de internet gazeteciliği: Meslek profesyonellerinin gözünden gazetecilik ortamı. *Selçuk İletişim*, 13(3), 1264–1295.
- Kalender, A. B. (2019). İnternet haberciliğinde clickbait savaşları: Bir okuyucu tepkisi olarak Limon Haber örneği. *Dördüncü Kuvvet Uluslararası Hakemli Dergi*, 2(2), 1–21.
- Kolukırık, S. (2009). Mülteci ve sığınmacı olgusunun medyadaki görünümü: Medya politikası üzerine bir değerlendirme. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 1–20.
- Korkmaz, A. (2011). İnternet gazeteciliğinin kamuoyu oluşumuna etkisi. *Erciyes İletişim Dergisi*, 1(2).
- Kosova, K. (2019). *Türk internet gazetelerinde tık yemi haberlerin sunum biçimleri ve gazetecilik etiği açısından eleştirisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

- Köroğlu, M. A., & Dural, F. N. (2020). Türkiye'ye göç etmiş Suriyeli kadınların toplumsal cinsiyete ilişkin deneyimleri ve sosyal hizmet. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 20(1), 1–34.
- Kuyucu, M. (2017, Mayıs 4–5). İnternet gazeteciliğinin geleneksel gazetelerle savaşı: İnternet gazeteciliği geleneksel gazeteciliği bitirdi mi? Üniversite öğrencilerinin internet gazeteciliği ile ilgili görüşleri üzerine bir güncelleme. [Konferans sunum özeti]. *1. Uluslararası İletişimde Yeni Yönelimler Konferansı*.
- Küçük, H. (2022). Toplumsal cinsiyet bağlamında göç sürecinde kadın ve erkek. *Toplumsal Politika Dergisi*, 3(1), 26–37.
- Manovich, Lev, (2001). *The Language of New Media*, Cambridge: The MIT Pres.
- Metin, O., & Ünal, Ş. (2022). İçerik Analizi Tekniği: İletişim Bilimlerinde ve Sosyolojide Doktora Tezlerinde Kullanımı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 273-294.
- Özcan, E. (2019). Yeni medya ve internet haberciliğinde etik sorunlar. *Online Academic Journal of Information Technology*, 10(37), 97–116.
- Öztürk, S., & Altındal, Y. (2019, Aralık). Damgalanmanın mültecilik yüzü: Daha (THEMORE) filminin sosyolojik okuması. *İmgelem*, 3(5), 161–192.
- Paksoy, A. F., & Şentöregil, M. (2018). Türk basınında Suriyeli sığınmacılar: İlk beş yılın analizi (2011–2015). *Selçuk İletişim Dergisi*, 11(1), 237–256.
- Parlak, M. O. (2018). Yeni medya ve haberciliğin dönüşümü. *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 59–82.
- Sallan Gül, S., & Kahya Nizam, Ö. (2021). Sosyal bilimlerde içerik ve söylem analizi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (42, Özel Sayı 1), Ö181–Ö198.
- Şahin, M., & Uçak, G. (2020). İnternet gazeteciliğinde kullanılan kurumsal haber kaynaklarının analizi: BBC Türkçe örneği. *Yeni Medya Hakemli, Akademik, E-Dergi*, (9), 18–39.
- Tiryaki, S. (2022). Türk basınında göçmen, sığınmacı ve mülteci haberleri üzerine bir inceleme. *Kültür Araştırmaları Dergisi*, 15, 124–156.
- Uçak, O. (2017). Göç hareketleri ve medyada göçmen haberleri. *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, 1(3), 242–254.
- Van der Haak, B., Parks, M., & Castells, M. (2012). The future of journalism: Networked journalism. *International Journal of Communication*, 2923–2938.

Varol, A. (2011). İnternet yayıncılığında etiksel sorunlar. *Medya ve Etik Sempozyumu*. Elâzığ: Fırat Üniversitesi.

Yeşilyurt, D. (2019). Cumhuriyet, Hürriyet ve Sabah gazetelerinin geleneksel gazetecilik ve internet gazeteciliği bağlamında karşılaştırılması.

Yıldırım Başoğlu, M. (2023). Toplumda medyanın rolü: Göçmen algısı üzerine bir inceleme. *Muhakeme Dergisi*, 6(2), 58–67.

Yurdigül, Y., & Yüksel, H. (2012). Gazeteciliğin dönüşümü: Yeni medyaya entegrasyon sürecinde değişen habercilik pratikleri. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (18), 140–161.

Yüksel, E., & Dingin, A. E. (2020). Does “It” work in Turkey? A network agenda-setting research. *Erciyes İletişim Dergisi*, 7(1), 435–450.

Yüksel, E., & Dingin, A. E. (2021). The pictures in our heads of certain diseases. *The Agenda Setting Journal*, 5(1), 8–30.

Zinderen, İ. E. (2020). İnternet haber sitelerinin kullanılabilirliğinin göz izleme teknikleriyle analizi. *Turkish Studies – Information Technologies and Applied Sciences*.

Atıf İçin: Arslan, H. & Aslan, H. E. (2026). İnternet Gazeteciliğinde Göç Haberlerinin Sunumu: Hürriyet, Sözcü, Milliyet ve Mynet Üzerine Bir İnceleme, *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, 10 (1), 130-155.